

7. Aktiviteter for kommunale midler til Byfora i de fem centerbyer 17-039306

Sagsfremstilling

Byrådet har i 2018 årligt afsat i alt 1 mio. kr. i det kommunale budget til fordeling mellem fem Byfora i kommunens centerbyer Ringkøbing, Tarm, Skjern, Videbæk og Hvide Sande.

Erhvervs- og Vækstudvalget får hermed til orientering den årlige status over gennemførte aktiviteter fra de fem Byfora og et skøn over effekterne af midlerne.

Formålet med Byfora støtten er:

- At opnå en styrkelse af Ringkøbing, Tarm, Skjern, Videbæk og Hvide Sande som centerbyer, hvor ca. halvdelen af kommunens befolkning er bosat.
- At fremme dialog og samarbejde internt i centerbyerne og mellem centerbyerne.
- At udvikle og gennemføre konkrete projekter, som styrker centerbyerne.
- At skabe samfinansiering mellem private og offentlige parter - hvor muligt.
- At skabe en fælles forum de fem centerbyer imellem til fremme af samarbejde og gensidige inspiration.
- At tilbyde kommunen at være dialogpartnerne omkring udvikling af byerne.
- At opfordre til samskabelse byerne imellem.
- At styrke kommunens konkurrenceevne.
- At styrke sammenhængskraften i kommunen.

Organisering og styregruppe:

Der er nedsat en styregruppe, som mødes 3-4 gange årligt.

I styregruppen sidder:

- Hans Christian Vestergaard, formand Ringkøbing Udviklingsforum
- Steen Rosby, formand Tarm Udviklingsforum
- Lars Foged, formand Skjern Udviklingsforum
- Peter Vennevold, formand Videbæk Borgerforening
- Lykke Nielsen Høj, udpeget repræsentant fra Klittens Borgerforening
- Søren Elbæk, formand Erhvervs- og Vækstudvalget
- Torben Hjøllund Mortensen, formand Landdistriktsrådet
- Ann Elisabeth Bjerrehøj, leder Analyse & Effekt og Ekstern Udvikling
- Niels Peter V. Lauridsen, leder af Plan og Vejanlæg
- Dorthe Frydendahl, sekretær i Byfora og bosætningskoordinator

Status for 2019

Ringkøbing

[Ringkøbing Udviklingsforum](#) er etableret i forbindelse med [Helhedsplan Ringkøbing 2050](#). Syv projektgrupper arbejder med:

- [Børnenes By](#)
- [Mere puls på Pulsparken](#) og altid liv på havnen
- Kreativt værksted
- Brætspilsgruppen
- Stationsbroen
- Skolegrunden og nærområdet
- [Frivillige formidlere Naturkraft](#)

I løbet af 2019 har Ringkøbing Udviklingsforum været:

- Facilitator på et borgermøde om feriehusprojektet Ranonia Ringkøbing Havn

- En del af styre- og arbejdsgruppen bag stationsbygningen i Ringkøbing samt Stationsbroen
- En del af styregruppen omkring et samarbejdsprojekt med Naturkraft om at gøre området ved Vonåen mere tilgængelig for flere borgere.

Tarm

I løbet af 2019 har [Tarm Udviklingsforum](#) været med-facilitator på:

- Projekt Nytænk Tarm
- Nationalpark møderne i samarbejde med Skjern Udviklingsforum
- Et fælles stisystem i ådalen mellem Tarm og Skjern

Skjern

I løbet af 2019 har [Skjern Udviklingsforum](#) været:

- Facilitator på et borgermøde om udviklingen af midtbyen i Skjern omkring det gamle Rådhus og mulig Innovest 2
- Samarbejdspartner med Skjern Handelsforening, kommunen og husejere om handel, branding, oplevelser og fysisk planlægning i bymidten
- Løbende involveret i byens vedligehold og planlægning i samarbejde med kommunen. Herunder etablering og drift af fem byrumsbänder i [den Grønne Korridor](#).
- Medstifter af folkehuset [Remissen i Skjern](#).
- Med-facilitator på et fælles stisystem i ådalen mellem Skjern og Tarm.
- Med-facilitator på Nationalpark møderne i samarbejde med Tarm Udviklingsforum.
- Medarrangør af fælles Grundlovsmøde med Tarm
- Fundraiser og projektejere af [Vandhaverne i Skjern](#)
- Involveret i beskrivelse af [Skjerns godt 50 kunstværker](#) og opsætning af [50 unikke fuglehuse](#) udsmykket af kunstnere fra hele kommunen.
- Involveret i forhandlingerne med Banedanmark omkring etablering af stier og bro ved banearealet.
- Tovholder på en undersøgelse om etablering af en Skjern-pedant til [Career Campus](#) i Ringkøbing.
- Tovholder på "[Gentænk Skjern](#)" der på sit 2.-3. år involverer 80-90 borgere fordelt i 11 grupper.

Videbæk

I løbet af 2019 har [Videbæk Borgerforening](#) været aktiv samarbejdspartner med kommunen og det arkitektfirma, som er konsulent på [Videbæk Helhedsplan](#).

Hvide Sande

I Hvide Sande er organiseringen kommet på plads. Byfora er nu forankret i [Klittens Borgerforening](#), der har udpeget Lykke Nielsen Høj som Byfora-repræsentant.

Klittens Borgerforening tog i begyndelsen af 2019 sammen med Hvide Sande Havn, Hvide Sande Service Group, Foreningen Havnen og Holmsland Klit Turistforening initiativ til flere borgermøder for at få skabt opbakning til en længe ønsket helhedsplan for byen. For at sikre lokal fremdrift i projektet, blev det besluttet at bruge nogle af de kommunale Byfora midler til byen på en projektleder i op til fire timer ugentligt i efteråret 2019.

Fra efteråret 2019 har Borgerforeningen i Hvide Sande, Hvide Sande Servicegroup m.fl. været involveret i arbejdet med turismeudviklingsplanen for byen. Planen skal til beslutning og godkendelse i byrådet i foråret 2020. Det forventes, at der skal bruges Byfora-midler til gearing og medfinansiering af nogle af de større projekter i udviklingsplanen.

Både arbejdet med turismeudviklingsplanen og helhedsplanen for byen bliver fremadrettet forankret i Klittens Borgerforening og i en styregruppe med repræsentanter for Klittens Borgerforening, Byfora (udpeget af Klittens Borgerforening), Hvide Sande Havn, Hvide Sande Service Group, Holmsland Klit Turistforening og Forening Havnen.

Styregruppen afventer den endelige turismeudviklingsplans rapport i forhold til den videre udvikling af byens helhedsplan.

Lovgrundlag og juridisk vurdering

Kommunal støtte til Byfora er lovlig under forudsætning af, at udbudsregler og kommunalfuldmagtens rammer overholdes. Det vurderes, at det er tilfældet i forhold til den ydede støtte i 2019.

Økonomi

De fem Byfora har hver en årlig bevilling på 200.000 kr. Tilsammen udgør det i alt 1,0 mio. kr. årligt

Ringkøbing Udviklingsforum har i 2019 fra Byfora-puljen givet støtte på i alt 170.000 kr. til:

- 100.000 kr. til [Børnene By](#)
- 30.000 kr. til [Ringkøbing 1700 tals Festival](#)
- 40.000 kr. til udarbejdelse af skitseprojektet "[Ringkøbing Trail - fra fjord til fjord ad Vonåen](#)"

Fra årene 2018 og 2019 overføres 229.500 kr. til 2020.

Tarm Udviklingsforum har i 2019 fra Byfora-puljen givet støtte på i alt 115.778 kr. til:

- 38.000 kr. til nye døre i [stationsbygningen](#)
- 27.778 kr. til [fem POP UP hytter](#)
- 50.000 kr. til Mejeriet Åbner op ([renovering Kulturhuset Mejeriet](#))

Fra årene 2018 og 2019 overføres 209.222 kr. til 2020.

Skjern Udviklingsforum har i 2019 fra Byfora-puljen givet tilsagn om støtte på i alt 142.300 kr. til følgende projekter under "[Gentænk Skjern](#)" :

- 3.000 kr. til "Skub en ven" informative gåture i Skjern arrangeret af byens seniorgrupper hvor deltagerne opfordres til at tage en ven, en ny nabo, en kørestolsbruger o.l. med på turen.
- 30.000 kr. til specialbyggede Gnags-bænke.
- 15.000 kr. til ny fælles hjemmeside www.Skjern.dk
- 16.800 kr. til et nyt fælles brandingunivers "Tættere på"
- 25.000 kr. til projektmateriale og opsætning af nye faciliteter i [Skjern Å Badet](#) i samarbejde med Den danske Design- og Håndværksefterskole (DHE).
- 10.000 kr. til projektmateriale til et Børneunivers ved Skjern Bibliotek.
- 25.000 kr. til etablering af "Skjern Beach Arena" i samarbejde med Ringkøbing-Skjern Kulturcenter, DGI, Skjern Håndbold og Skjern Volleyballklub.
- 4.500 kr. til "[Skjern-Ven](#)", et tilbud til tilflyttere.
- 13.000 kr. til et info- og inspirationsmøde for alle frivillige i Gentænk Skjern

Heraf er 31.670 kr. bogført i 2019.

Fra årene 2018 og 2019 overføres 299.073 kr. til 2020 heraf er 110.630 kr. disponeret i 2019.

Videbæk Borgerforening har i 2019 fra Byfora-puljen givet støtte på i alt 175.617 kr. til:

- 10.000 kr. fælles hjemmeside www.videbaek.dk
- 55.000 kr. til færdiggørelse og betaling af stianlæg rundt om Videbæk*
- 1.551 kr. til mødeforplejning kunstner "Det smeltende isbjerg – skulptur Titanic"
- 9.066 kr. til rørunderføringer Videbæk Arboret.
- 50.000 kr. til Videbæk Padeltennis.
- 50.000 kr. til Videbæk Idræts- og Fritidscenter til en undersøgelse af hvordan aktiviteterne i centret i fremtiden kan udvikles.

* samt 77.000 kr. fra kommunens gearingspulje.

Fra årene 2018 og 2019 overføres 197.804 kr. til 2020.

Klittens Borgerforening i Hvide Sande har i 2019 fra Byfora-puljen givet tilsagn om støtte på op til 25.000 kr. til aflønning af lokal projektleder og borgermøder i forbindelse med den strategiske-fysiske udviklingsplan for Hvide Sande. Afregningen sker i 2020.

Fra årene 2018 og 2019 overføres 400.000 kr. til 2020 heraf er 25.000 kr. disponeret i 2019.

Overførslen af de resterende beløb for hver Byfora sker i henhold til rammebetingelserne til 2020.

Effektvurdering

Administrationen vurderer, at de fem Byfora har levet op til formålene for den kommunale støtte.

Byforaerne har bidraget til at styrke de fem centerbyers udvikling gennem konkrete borgerdrevne projekter, hvor der er fokus på at gearere Byfora-midlerne til større udviklingsprojekter.

For at styrke samarbejdet mellem land og by er der etableret kontakt til formanden for kommunens Landdistriktsråd, som nu deltager i Byforas styregruppemøder.

Samarbejdet og erfaringsudveksling mellem de fem Byfora er blevet forstærket det seneste år, hvor der blandt andet i fællesskab er taget initiativ til at etablere en grejbank i samarbejde med FrivilligVest og Landdistriktsrådet. I "Grej-banken" kan byer og landsbyer låne eller leje udstyr og viden ud til hinanden.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Erhvervs- og Vækstudvalget tager orienteringen til efterretning.

Bilag

Årlig status fra Ringkøbing 2019

Årlig status fra Tarm 2019

Årlig status fra Skjern 2019

Årlig status fra Videbæk 2019

Årlig status fra Hvide Sande 2019

Beslutning

Taget til efterretning.